



МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ  
ГЕОЛОГИ-ГАЗАРЗҮЙН СУРГУУЛЬ

ГЕОЛОГИЙН АСУУДЛУУД



2012 ОН

МОНГОЛ  
УЛСЫН  
ИХ  
СУРГУУЛЬ

**МОНГОЛ УЛСЫН УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ**

**ГАЗАРЗҮЙ, ГЕОЛОГИЙН СУРГУУЛЬ**

**ГЕОЛОГИЙН САЛБАР**

**Монгол Улсын Их Сургуулийн 70 жилийн ойд зориулав**

*Д. Намсалмаа*

# **ГЕОЛОГИЙН АСУУДЛУУД**

Эрдэм шинжилгээний бичиг  
№339(12)

*Даруу зан ахуйн шин.  
Л.В.Талстай*

**Улаанбаатар 2012**

## **РЕДАКЦИЙН ЗӨВЛӨЛ:**

Дэд проф. С. Авирмэд, доктор, PhD (дугаарыг эрхэлсэн)  
Проф. Ж. Бямба, доктор, ScD  
Проф. Б. Бат, доктор, PhD  
Проф. Б. Дэлгэрцогт, доктор, PhD  
Проф. Л. Жаргал, доктор, PhD  
Дэд проф. Б. Эрдэнэцогт, доктор, PhD  
Маг. Х. Уламбадрах

Хавтасны зургийг: Б.Бат /Толбо нуур /

## **Талархал**

“Гурван талст” ХХК, “Мон Энко” ХХК, Монголын үйлдвэрлэлийн геологичдын холбоо, Монголын геологичдын холбооны удирдлага, геологичдод энэхүү эрдэм шинжилгээний бүтээлийг хэвлэн нийтлүүлэхэд гүн туслалцаа үзүүлсэн явдалд МУИС, ГГС-ийн Геологийн болон Ашигт малтмалын тэнхимүүдийн удирдлага, багш нар, нийт судлаачдын зүгээс талархал илэрхийлж байна.

Хэвлэлийн эхийг бэлтгэсэн: О. Бадамгарав  
“Ачлалт баян” ХХК-д хэвлэв

Монгол улс, Улаанбаатар хот  
Энхтайваны гудамж 14/3  
Утас: 7730-7730-6120  
7730-7730-6105

# МОНГОЛЫН ГЕОЛОГИЙН АСУУДЛУУД

МУИС, Геологийн салбараас гаргав

№338(11)

2012

## АГУУЛГА

### 1. ГЕОЛОГИЙН СУДАЛГАА

- 1.1. Монгол орны геологи, ашигт малтмалын эрэл хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалт. **М.Тодбилэг**.....5
- 1.2. Улсын геологийн 1:200 000-ны масштабын иж бүрдэл зураг зохиох ажлын өнөөгийн байдал, тулгамдсан асуудал. **Д.Оюунцэцэг**.....10
- 1.3. Монгол орны эртний ургамлын үр тоосонцор тэдгээрийн давхарга зүйн ач холбогдол. **Н.Ичинноров, С.Пүрэвсүрэн, Н.Одгэрэл** .....16
- 1.4. Доод нуурын хурдсын биогеохимийн судалгаагаар эртний уур амьсгал, байгаль орчны өөрчлөлтийг тодорхойлох нь **Ц.Оюунчимэг, Ц.Наранцэцэг, С.Кривонгов** .....24
- 1.5. Дунд-хожуу юрийн “Араг” гранитын массивын геохимийн судалгаа ба хүдэржилт. **Д.Оюунцэцэг, Д.Бат-Өлзий** .....34
- 1.6. Хэнтийн төвөн өргөгдлийн Богд уулын гранитын массивын геологи, геохими, геодинамик. **С.Хишигсүрэн, Д.Чулуун, О.Гэрэл, Д.Бат-Өлзий, Б.Мөнхбат**.....40

### 2. АШИГТ МАЛТМАЛЫН ЭРЭЛ, ХАЙГУУЛ

- 2.1. Орхон Сэлэнгийн талбайн нүүрсжилтийн онцлогийн асуудал **Б.Эрдэнэцогт, Ц.Барсболд** .....51
- 2.2. Өмнөговийн савын нүүрсний метаморфизм. **Б.Гантулга**.....61
- 2.3. Шорвогийн ордын геологийн тогтоц, нүүрсний чанарын үзүүлэлт. **Д.Доржготов, Л.Жаргал**.....66
- 2.4. Нарийн Сухайтын ордын нүүрсний петрографийн судалгаа. **Н.Байгалмаа, Л.Жаргал, А.Баатархуяг, Д.Алганцэцэг**.....72
- 2.5. Өндөрнارانгийн талбай дахь алт-зэсийн порфир хүдэржилтийн тухайд. **Б.Тамир**.....74

<b>3. ГЕОЛОГИ, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ</b>	
3.1. Стратегийн ордуудын ач холбогдолын тухай. С.Авирмэд.....	84
3.2. Зэсийн үнийн эрсдэл түүнийг бууруулах боломж. С.Гэрэлсүрэн, Н.Байгалмаа.....	88
3.3. Цөмийн цахилгаан станцын түлшний түүхий эдийн баазын үнэлгээ. Б.Мэндбаяр.....	102
<b>4. СУРГАЛТ, СУДАЛГААНЫ АРГАЧЛАЛ, ТЕХНОЛОГИ, ТУРШИЛТ</b>	
4.1. Буянт уулын илрэлийн хайлуур хоншны хий шингэний ормын судалгааны үр дүн. С.Дандар, Д.Оюунцэцэг, Н.Байгалмаа, Н.Мөнхбилэг.....	109
4.2. Current Progress and Forwards in Teaching English for Geological Purposes. А.Энхтуяа.....	116
<b>5. ГАЗАРЗҮЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЭКОЛОГИ</b>	
5.1. Нефть бүтээгдэхүүний алдагдал газрын доорхи усанд нөлөөлөх нь. Д.Алтантунгалаг.....	125
5.2. Хөрсний гүний тооцоолох асуудалд Д.Сандэлгэр, С.Эрдэнэсүх .....	131
<b>6. МЭДЭЭЛЭЛ, СУРТАЛЧИЛГАА, ДУРСАМЖ</b>	
6.1. Би Монгол Улсын Их Сургуулийн багш байсан. Ч.Минжин.....	138